

1 ๙๙.

ที่ ร ๐๖๓๗ / ก ๙๙๖๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

เลขที่ ๒๔๐๕.....

วันที่ ๓๐ พ.ค. ๒๕๕๖.....

เวลา ๑๖.๐๔.....

สำนักงานประกันสังคม

ถนนติวนันท์ ๘๘ ๑๑๐๐๐

๖๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์การส่งข้อเสนอโครงการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ข้อกำหนดงานวิจัย จำนวน ๓ ชุด
 ๒. แบบเสนอโครงการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ค่าธรรมเนียมการจัดทำแบบฟอร์มโดย	1.๔	๓๖.๒
หมายเหตุรวม	๔	๐๕.๔ ๒๕๕๖
จำนวน	๑	๑๔.๐๐
ผู้รับ		

สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน จะจัดสรรทุนอุดหนุนการวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ
การกิจของกองทุนเงินทดแทน จำนวน ๓ เรื่อง ดังนี้

- ๑) โครงการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานและหลักประกันด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
ในการทำงาน
- ๒) การประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนเงินทดแทน
- ๓) การศึกษาระบบการจัดบริการทางการแพทย์ของกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม^{รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย}

สำนักงานประกันสังคมพิจารณาแล้วเห็นว่า หน่วยงานของท่านมีกิจกรรมที่มีความสามารถ
ในการดำเนินโครงการวิจัยดังกล่าว จึงขอความร่วมมือในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อกำหนดงานวิจัย
เพื่อให้ผู้สนใจจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยตามแบบที่กำหนด และจัดส่งให้กองวิจัยและพัฒนา สำนักงานประกันสังคม
เลขที่ ๔๔/๒๔ หมู่ ๔ ถนนติวนันท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐ ภายในวันที่
๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ผู้รับ ๑. อธิการบดี (ผู้ทรงฯ) เกษตรฯ →
 ๑. สำนักงานประกันสังคม ๒๕๕๖
 ๒๕๕๖/๙๙๖๙/๑๙๙๖๙

๒. เที่ยงปีกทราย ๒๕๕๖
 ๓. เที่ยงปีกทราย ๒๕๕๖/๑๙๙๖๙

ขอแสดงความนับถือ

(นายอธิการบดี พรหมณี)

รองเลขานุการ ปฏิบัติราชการแทน
เลขานุการสำนักงานประกันสังคม

๑. ก ๙๙

๒. ๒๕๕๖/๙๙๖๙

๓. ๑๙๙๖๙/๑๙๙๖๙

๑๙๙๖๙

๓. ๙ ๙๙

(รองศาสตราจารย์เพียงพะ มนต์นวลปรางค์)

รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

นายณัฐธน แสงมุกข์
 หัวหน้างานบริหารทั่วไป

๓๐ พ.ค. ๒๕๕๖

(นายณัฐธน แสงมุกข์)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ชำนาญการพิเศษ

รักษาการผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี

๓๑ พ.ค. ๒๕๕๖

กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา

โทร ๐ ๒๕๕๖ ๒๕๐๕

โทรสาร ๐ ๒๕๕๕ ๑๗๗๗

ข้อกำหนดงานวิจัย (TOR)

เรื่อง

โครงการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานและหลักประกันด้านอาชีวอนามัย

และความปลอดภัยในการทำงาน

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ประกาศคณะกรรมการประวัติ ฉบับที่ 103 (ปว.103) ลงวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2515 ได้กำหนดให้มีกองทุนเงินทดแทนขึ้นใน กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย ทำหน้าที่จ่ายเงินทดแทนแก่ลูกจ้างแทนนายจ้าง ในกรณีที่ลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย หรือถึงแก่ความตายเนื่องจากการทำงาน หรือจากโรคซึ่งเกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงาน หรือโรคซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากการทำงานซึ่งกระทรวงมหาดไทยจะได้กำหนดชนิดของโรคนั้น รวมทั้งเพื่อให้มีการจัดการความปลอดภัยและอนามัยของลูกจ้าง โดยมีสำนักงานกองทุนเงินทดแทนเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ และในปี พ.ศ. 2541 ได้มีการตราพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ขึ้นมาบังคับใช้แทนประกาศคณะกรรมการประวัติ ฉบับที่ 103 ทั้งฉบับ โดยบัญญัติให้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นหน่วยงานรับผิดชอบงานด้านต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย งานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย งานคุ้มครองแรงงาน งานสวัสดิการ และงานแรงงานสัมพันธ์ จึงเป็นเหตุให้งานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานและเงินทดแทนได้แยกกันบริหารโดยสองหน่วยงานนับตั้งแต่นั้นมาจนถึงปัจจุบัน

โดยเจตนาرمณ์ของประกาศคณะกรรมการประวัติ ฉบับที่ 103 และพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 ได้บัญญัติให้สำนักงานกองทุนเงินทดแทนทำหน้าที่บริหารจัดการการกิจด้านสุขภาพอนามัย อาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานและการจัดการกองทุนเงินทดแทน ทั้งนี้ด้วยเล็งเห็นว่า การกิจทั้งสองประการมีความสำคัญต่อการให้ความคุ้มครองแก่ลูกจ้าง และมีความเชื่อมโยงเป็นกระบวนการ การส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบกรอบรูปและคำนึงถึงภัยอันตรายจากการทำงาน และให้มีการป้องกันโดยการสร้างสภาพแวดล้อม กำหนดวิธีทำงาน การใช้อุปกรณ์ การเรียนรู้องค์ประกอบในการทำงาน ฯลฯ เพื่อป้องกันภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้น อย่างไรก็ตาม การป้องกันไม่สามารถจัดอันตรายจากการทำงานได้โดยสิ้นเชิง เมื่อเกิดเหตุร้ายขึ้น หรือมีการเจ็บป่วยจากโรคที่เกิดจากการทำงาน ย่อมต้องมีกระบวนการในการบำบัดรักษาให้ผู้ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยหายจากการบาดเจ็บหรือเจ็บป่วย และสามารถกลับมาทำงาน หรือใช้ชีวิตเป็นปกติหรือใกล้เคียงกับสภาพภาวะปกติมากที่สุด รวมทั้งได้รับการดูแล ช่วยเหลือ หรือเยียวยา ตามแต่กรณีที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ ดังนั้น การกำหนดนโยบาย การจัดวางยุทธศาสตร์หรือการดำเนินการใดๆ ก็ตามสมควรสอดคล้องเกี่ยวนেื่องกัน แต่ด้วยเหตุที่ปัจจุบันหน่วยงานที่รับผิดชอบงานด้านอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงานและการดูแลจ่ายเงินทดแทนแก่ลูกจ้างเมื่อเจ็บป่วยหรือประสบอันตราย เนื่องจากการทำงานอยู่ต่างหน่วยงานกัน จึงมีผลให้งานดำเนินการไม่เป็นเอกภาพ ขาดประสิทธิภาพและไม่ก่อให้เกิดประสิทธิผลตามความมุ่งหมาย กล่าวคือ สำนักงานประกันสังคมดูแลกองทุนเงินทดแทนโดยปฏิบัติตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 ในขณะที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานดูแลการส่งเสริม และป้องกันความปลอดภัยในการทำงาน ตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 ทั้งนี้ แม้ว่าในพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 จะกล่าวถึงการส่งเสริม และป้องกันความปลอดภัยในการทำงานไว้ในมาตรา 28 ก็ตามแต่เป็นการกิจของจากการจ่ายเงินทดแทน

แนวคิดในการบัญญัติกฎหมายแรงงานนั้น โดยภาพรวมมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ลูกจ้างได้รับ การปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรมและอย่างเป็นธรรม เพื่อรองรับปัญหาการขยายตัวในความเจริญก้าวหน้า ทางอุตสาหกรรม การให้หลักประกันแก่ลูกจ้างในทางเศรษฐกิจเพื่อให้สามารถเป็นได้ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค ซึ่งจะเป็นผลให้สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในสังคมดีขึ้น เพื่อให้เกิดความสงบในทางอุตสาหกรรม หรือธุรกิจพาณิชย์ และคุ้มครองป้องกันรักษាលะประโยชน์ส่วนรวมในทางสังคม จึงเป็นกรณีการสร้างกฎหมายที่ เพื่อควบคุมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ผู้กระทำละเมิดต่อกฎหมายที่จะต้องถูกลงโทษ และกฎหมายแรงงานถือเป็น กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี อย่างไรก็ตาม กฎหมายแรงงานบางฉบับมีได้มี เจตจำนงหลักในเชิงบังคับเสียทั้งหมด เนื่องจากความต้องการของพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 สาระสำคัญของกฎหมายมุ่งให้ลูกจ้างได้รับหลักประกันในการทำงาน โดยจะได้รับการดูแลให้มีความปลอดภัย ในการทำงาน และหากมีเหตุร้ายเกิดขึ้นก็จะได้รับการดูแลรักษาให้หายจากความเจ็บป่วยและมีมาตรฐาน การดำรงชีพที่ดี ทั้งนี้เพื่อให้ลูกจ้างมีกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น และโดยความเป็นจริงแล้ว องค์ประกอบเพื่อกำกับให้ฝ่ายนายจ้างต้องปฏิบัติตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น และโดยความเป็นจริงแล้ว ความสามารถในการทำงานหรือผลิตภาพ (Productivity) ของลูกจ้าง ไม่ใช่เพียงเพื่อประโยชน์ของตัวลูกจ้างเอง หรือของนายจ้างเท่านั้น แต่ผลิตภาพดังกล่าวของลูกจ้างและหน่วยผลิตทั้งหมดก่อให้เกิดความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ ของประเทศ ดังนั้น ในการตรากฎหมายยุคใหม่จึงเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงแนวคิดจากการเน้นบทบาท ด้านการควบคุมมาเป็นการกำหนดมาตรการส่งเสริมความร่วมมือเพื่อบรรลุเจตนาการณ์ร่วมกัน โดยยึดถือ ลูกจ้างเป็นศูนย์กลางในระบบการให้บริการ ให้ความสำคัญกับกระบวนการบริหารในลักษณะองค์รวมที่ต้องมี ความสัมพันธ์เชื่อมโยงทั้งระบบ อันประกอบด้วย งานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งปัจจุบันมีมิติที่กว้างขึ้นโดยครอบคลุมทั้งความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน (ตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554) และงานจัดการ กองทุนเงินทดแทน โดยการดำเนินงานต่างๆ ต้องมุ่งตอบสนองสิทธิอันพึงมีของลูกจ้าง ซึ่งอาจมีมากกว่า ที่กฎหมายบัญญัติไว้ในปัจจุบัน และการให้ความช่วยเหลือดูแลลูกจ้างที่ประสบอันตรายและ/หรือทุพพลภาพ จากการทำงาน การรักษาและฟื้นฟูสมรรถนะ การนำส่งแรงงานทุพพลภาพกลับเข้าสู่ตลาดแรงงานที่เหมาะสม และสามารถทำให้แรงงานพิการหรือทุพพลภาพสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี ดังนั้น หน่วยงานผู้รับผิดชอบ ควรอยู่ในฐานะผู้ให้บริการซึ่งมีหน้าที่ในการศึกษาและตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการซึ่งเป็น การปฏิบัติการในเชิงรุก และบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล มิได้จำกัดอยู่เพียงการปฏิบัติงาน ในกรอบเดิมเท่านั้น

ปัจจุบันด้วยสภาพโลกไร้พรมแดน แนวคิดการค้าเสรี การเคลื่อนย้ายทุน การลงทุนข้ามชาติ บทบาทขององค์กรระหว่างประเทศ บทบาทของชาติมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ การพัฒนาวัตกรรมใหม่ๆ การสร้างและปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจการเงินโลก ฯลฯ ปัจจัยดังกล่าวส่งผล ให้เกิดวิวัฒนาการด้านแรงงานอย่างหลากหลาย อาทิ การแข่งขันในตลาดแรงงาน บทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ลักษณะการจ้างงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน ผลกระทบและความเสี่ยงทั้งจากการทำงานโดยตรง และโดยอ้อม ฯลฯ นอกจากนี้ ด้วยโครงสร้างประชากรของประเทศไทยที่กำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งทำให้สัดส่วนของวัยกำลังแรงงานขาดความสมดุล ประกอบกับจำนวนและอัตราการประสบอันตราย เนื่องจากการทำงานที่แม้จะมีอัตราการลดลงโดยลำดับ แต่ยังถืออยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง ส่งผลให้เกิดการสูญเสีย กำลังแรงงานและกระทบต่อศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ สภาพการณ์ดังกล่าว ทำให้การบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานและกองทุนเงินทดแทนมีข้อจำกัด มากขึ้น

อนึ่ง การรวมกลุ่มประเทศเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และการปฏิบัติตามพันธะจะเริ่มบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2558 ส่งผลให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรี (บางกลุ่มอาชีพในระยะแรก) และมีแนวโน้มการเคลื่อนย้ายแรงงานไม่ถูกกฎหมายเพิ่มขึ้น ทั้งนี้รัฐยังคงต้องให้ความคุ้มครองแรงงานดังกล่าวตามพระราชบัญญัติเงินทุนแทน พ.ศ. 2537 เพื่อให้เป็นไปตามอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ 19 ซึ่งมีข้อกำหนดให้ประเทศไทยต้องให้ความคุ้มครองลูกจ้างทุกคนด้วยความเท่าเทียมกัน และตามนโยบายรัฐบาล ข้อ 4 นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต ข้อ 4.2 นโยบายแรงงาน ข้อ 4.2.2 ให้ความคุ้มครองแรงงานตามกฎหมาย โดยให้ความสำคัญด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานและดูแลักภักดันความมั่นคงในการทำงานแก่ลูกจ้าง จากนโยบายดังกล่าว ทำให้ต้องมีการบริหารจัดการเพื่อให้แรงงานทั้งในและนอกกองทุนได้รับความคุ้มครองตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการป้องกันอันตรายที่เกิดขึ้นเนื่องจากการทำงานให้กับนายจ้างและลูกจ้าง ตลอดจนให้การส่งเสริมสนับสนุนหน่วยงานที่กำกับดูแลด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของลูกจ้างและผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีได้จำกัดขอบเขตเพียงแรงงานไทยและแรงงานต่างชาติ ตามที่ยึดถือปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน แต่จะต้องให้ความคุ้มครองแรงงานจากประเทศสมาชิกในกลุ่มประเทศเศรษฐกิจอาเซียนเสมือนคนชาติไทย โดยคำนึงถึงกฎหมายแรงงานและการบริหารจัดการอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงานและกองทุนเงินทดแทนของประเทศสมาชิกทั้งหลายด้วย

เมื่อพิจารณาภารกิจหลักที่ต้องดำเนินการ รวมถึงภารกิจที่เกี่ยวข้องได้แก่งานด้านอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงาน ตลอดจนขอบเขตภารกิจที่จะเพิ่มขึ้นเมื่อต้องปฏิบัติตามข้อตกลง รวมกลุ่มประเทศเศรษฐกิจอาเซียน ด้วยเหตุนี้ จึงสมควรมีการศึกษาแนวทางและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จในการเสริมสร้างหลักประกันด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามวาระแห่งชาติที่มุ่งเน้นสร้างความปลอดภัยในการทำงาน และตอบสนองแนวคิดในการกำหนดให้ลูกจ้างเป็นศูนย์กลางของระบบ ซึ่งจะได้รับการให้บริการที่สมบูรณ์อยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี ตามสิทธิอันพึงมีในฐานะผู้สร้างความมั่งคั่งให้แก่ประเทศไทย

2. คำนำการวิจัย

2.1 ผลการดำเนินงานการบริหารหลักประกันด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน ที่ผ่านมาบรรลุผลสำเร็จตามเจตนาرمณ์ของกฎหมายแรงงานหรือไม่

2.2 การดำเนินงานด้านการบริหารหลักประกันด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน มีปัญหา อุปสรรคที่กระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการช่วยเหลือดูแลแรงงานที่ประสบอันตราย หรือพิการทุพพลภาพจากการทำงาน การบำบัดรักษากำลังพลและพื้นฟูสมรรถภาพหรือไม่ อย่างไร

2.3 ควรปรับปรุง พัฒนา กลยุทธ์ เป้าหมาย มาตรฐานการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาองค์กร คุณภาพการดำเนินการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานให้สำเร็จตามเจตนาرمณ์ ของกฎหมายแรงงานได้อย่างไร

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อประเมินมาตรการดำเนินงานการบริหารหลักประกันด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานและการให้ความช่วยเหลือแรงงานที่ประสบอันตราย/หรือพิการจากการทำงานให้สามารถพึงตนเอง และอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี

3.2 เพื่อศึกษาและระบุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จในการเสริมสร้างหลักประกันด้านอาชีวอนามัยและด้านความปลอดภัยในการทำงาน การให้ความช่วยเหลือดูแลแรงงานที่ประสบอันตราย หรือพิการทุพพลภาพจากการทำงาน การบำบัดรักษากลับเข้าสู่ตลาดแรงงานภายใต้การบริหารจัดการที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างมีเอกภาพ

3.3 เพื่อศึกษาและพัฒนาตัวแบบการเสริมสร้างหลักประกันด้านอาชีวอนามัยและด้านความปลอดภัยในการทำงาน การให้ความช่วยเหลือดูแลแรงงานที่ประสบอันตราย หรือพิการทุพพลภาพจากการทำงาน การบำบัดรักษากลับเข้าสู่ตลาดแรงงานที่ประสบอันตรายและ/หรือพิการทุพพลภาพจากการทำงานกลับเข้าสู่ตลาดแรงงานที่เหมาะสมกับบริบทการบริหารจัดการแรงงานในประเทศไทย

4. ระยะเวลาดำเนินโครงการ

ระยะเวลาดำเนินการ 12 เดือน

5. ขอบเขตการดำเนินงาน

5.1 ประเมินนโยบาย (policy) มาตรการ (measure) และผลการดำเนินงาน (performance) ของหน่วยงานต่างๆ ของกระทรวงแรงงานที่เกี่ยวเนื่องกับการเสริมสร้างหลักประกันด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน การให้ความช่วยเหลือและดูแลแรงงานที่ประสบอันตราย หรือพิการทุพพลภาพจากการทำงาน การรักษาและฟื้นฟูสมรรถนะ การพัฒนาและส่งแรงงานที่ประสบอันตรายและ/หรือพิการทุพพลภาพจากการทำงานกลับเข้าสู่ตลาดแรงงาน

5.2 ศึกษาเปรียบเทียบปรัชญา (Philosophy) หลักการ (Principle) รูปแบบ (Model) ของประเทศที่เป็นแบบอย่างที่ดี (Best practice) รวมตลอดทั้งมาตรฐานขั้นต่ำ (Minimum requirement) ในการบริหารงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานและการให้ความช่วยเหลือดูแลแรงงานที่ประสบอันตรายหรือพิการทุพพลภาพจากการทำงาน

5.3 ศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานและการให้ความช่วยเหลือดูแลแรงงานที่ประสบอันตรายหรือพิการทุพพลภาพจากการทำงาน

5.4 ศึกษาและพัฒnarูปแบบ (Model) กระบวนการ (Work process) โครงสร้างและหน้าที่ (Structure & Function) ที่เหมาะสมกับการบริหารงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน และการให้ความช่วยเหลือดูแลแรงงานที่ประสบอันตรายหรือพิการทุพพลภาพจากการทำงานของราชอาณาจักรไทยและสามารถรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

5.5 จัดทำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ประกาศกระทรวงและข้อบังคับ ต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการบริหารด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานและการให้ความช่วยเหลือดูแลแรงงานที่ประสบอันตรายหรือพิการทุพพลภาพจากการทำงาน

6. ระเบียบวิธีวิจัย

ให้ผู้ขอรับทุนนำเสนอระเบียบวิธีการศึกษาวิจัยที่สามารถตอบสนองความต้องการของโครงการฯ อย่างชัดเจนและมีความน่าเชื่อถือทางวิชาการ

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ทราบผลการดำเนินงานการบริหารหลักประกันด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานที่ผ่านมา

7.2 ทราบปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จในการเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน การให้ความช่วยเหลือแรงงานที่ประสบอันตราย หรือพิการทุพพลภาพจากการทำงาน การบำบัดรักษา และพื้นฟูสมรรถภาพ การพัฒนาและส่งกลับแรงงานที่ประสบอันตรายและ/หรือทุพพลภาพจากการทำงานกลับเข้าสู่ตลาดแรงงาน

7.3 ได้แนวทางการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างหลักประกันด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน และบริบทการบริหารจัดการแรงงานหลายชาติในประเทศไทยที่ต้องจัดการตามกฎหมาย และพันธะต่างๆ

8. นิยามศัพท์

8.1 อาชีวอนามัย (occupational health and safety in working environment) หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมดูแล สุขภาพอนามัยของผู้ประกอบอาชีพทั้งหมด เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับ การป้องกันและส่งเสริมสุขภาพอนามัย รวมทั้งการดำรงคงไว้ซึ่งสภาพร่างกาย และจิตใจที่สมบูรณ์ ของผู้ประกอบอาชีพทุกอาชีพ

8.2 ความปลอดภัย (safety) หมายถึง สภาพแวดล้อมของการทำงาน ที่ปราศจากภัยคุกคาม ไม่มีอันตราย (Danger) และความเสี่ยงใดๆ (Risk) ในทางปฏิบัตินั้นอาจจะไม่สามารถควบคุมอันตราย หรือความเสี่ยงในการทำงานที่มีผลต่อสุขภาพ การบาดเจ็บ การพิการ การตายได้ทั้งหมด แต่ต้องมีการดำเนินงาน มีการกำหนดกิจกรรมด้านความปลอดภัยเพื่อให้เกิดอันตรายหรือความเสี่ยงน้อยสุดเท่าที่จะทำได้

8.3 การส่งเสริม (Promotion) หมายถึง การส่งเสริมและดำรงรักษาระบบ เพื่อให้แรงงานทุกอาชีพ มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง มีจิตใจที่สมบูรณ์ที่สุด และมีความเป็นอยู่ในสังคมที่ดีตามสถานะที่พึงมีได้

8.4 การป้องกัน (Prevention) หมายถึงงานด้านป้องกันแรงงานไม่ให้มีสุขภาพอนามัยเสื่อมโทรม หรือผิดปกติอันมีสาเหตุอันเนื่องมาจากสภาพ สภาวะการทำงานที่ผิดปกติ

ร่างข้อกำหนดงานวิจัย
เรื่อง
การประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนเงินทดแทน

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

กองทุนเงินทดแทน ซึ่งเป็นก้าวแรกของการประกันสังคมไทยที่ให้หลักประกันแก่ลูกจ้างกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยด้วยโรคอันเนื่องมาจากการทำงาน โดยเกิดขึ้นครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. 2515 ภายใต้การบริหารของสำนักงานกองทุนเงินทดแทน กรมแรงงานตามประกาศคณะกรรมการคุณภาพด้านความปลอดภัยและสุขาภิบาล ฉบับที่ 103 ลงวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2515 และได้ขยายความคุ้มครองออกไปจนครอบคลุมจังหวัดในวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2531 ในช่วงเวลา 40 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 ถึงปัจจุบัน สำนักงานกองทุนเงินทดแทน ภายใต้สำนักงานประกันสังคม ได้บริหารจัดการกองทุนเงินทดแทนเพื่อเป็นหลักประกันแก่ลูกจ้างกรณีประสบอันตราย หรือเจ็บป่วยด้วยโรคอันเนื่องจากการทำงาน โดยมีการพัฒนาการดำเนินงาน วางแผนงบประมาณ เพื่อให้ลูกจ้างได้รับการคุ้มครองรักษา พื้นฟู ป้องกันและส่งเสริมสุขภาพ มาโดยตลอด

ในช่วงเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 ถึงปี พ.ศ. 2552 มีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา ของตัวแปรที่เกี่ยวข้อง 3 ตัวแปร คือ 1. กฎหมาย 2. สภาพแวดล้อมของการจ้างแรงงาน 3. องค์กรหรือ การดำเนินงานของกองทุน ซึ่งการพัฒนาและปรับเปลี่ยนของตัวแปรข้างต้นส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน ของกองทุนเงินทดแทนทั้งด้านบวกและด้านลบ

ประกอบกับหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินงานกองทุนเงินทดแทนมีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา จนกระทั่ง ในปี พ.ศ. 2552 ได้มีกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน กำหนด ให้การกิจงานของสำนักงานกองทุนเงินทดแทนบางส่วนไปอยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ของสำนักสิทธิประโยชน์ สำนักเงินสมทบ และสำนักจัดระบบบริการทางการแพทย์ แต่ยังมีบางส่วนที่สำนักงานกองทุนเงินทดแทน ยังต้องดำเนินการอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 การดำเนินงานที่ผ่านมาขาดการกำกับดูแล ภาพรวมในด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ และการพัฒนาระบบการให้ความคุ้มครองลูกจ้างที่ประสบอันตราย หรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 รวมทั้ง ปัจจุบันการดำเนินงาน กองทุนเงินทดแทนมีการใช้ทรัพยากรที่ใช้บริหารจัดการบางส่วนร่วมกับกองทุนประกันสังคม เช่น งบประมาณ ด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน เป็นต้น ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของ สำนักงานกองทุนเงินทดแทนค่อนข้างมาก

นอกจากนี้ สำนักงานกองทุนเงินทดแทนยังประสบปัญหาเช่นเดียวกับองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนที่ต้องเผชิญกับความไม่แน่นอนของสภาพแวดล้อมในการทำงาน อันเนื่องจากสภาวะการเปลี่ยนแปลง การแข่งขันที่ซับซ้อนขึ้น โดยเฉพาะการปรับเปลี่ยนโครงสร้างของระบบราชการ ธุรกิจ อุตสาหกรรม และการรวมกลุ่มประชารัฐเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และการปฏิบัติตามพันธะจะเริ่มบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2558

ดังนั้น การประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้ทราบผลลัพธ์ของการดำเนินงานที่ผ่านมา ความก้าวหน้าและปัญหาอุปสรรคของการดำเนินการในรอบระยะเวลาการดำเนินการ 40 ปี จึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อที่จะได้ทบทวนและปรับกลยุทธ์การดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น หรือให้สอดคล้อง กับสถานการณ์แวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงการตรวจสอบผลการดำเนินงาน (Performance audit or

Performance Evaluation) เป็นการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริงกับเป้าหมายหรือมาตรฐานของผลงานที่กำหนดไว้

จากสถานการณ์ข้างต้น การประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานกองทุนเงินทดแทนที่ดำเนินการมาแล้ว 40 ปี จึงเป็นการศึกษาเพื่อให้ได้ทราบผลการดำเนินงานที่ผ่านมาว่ามีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลประสมผลสำเร็จตามเจตนาของมูลนิธิกฎหมายเงินทดแทนกำหนดไว้มากน้อยเพียงใดและมีสิ่งใดเป็นปัจจัยอุปสรรค ตลอดจนเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายสำหรับการบริหารกองทุนเงินทดแทนอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล โดยเน้นที่ลูกจ้างได้รับประโยชน์สูงสุดจากการคุ้มครองดูแลทั้งด้านการส่งเสริม ป้องกัน รักษา และการฟื้นฟู

2. คำถ้ามการวิจัย

2.1 ผลการดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมาได้บรรลุเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ขององค์กรโดยรวม และบรรลุเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ของหน่วยงานเฉพาะด้านต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแผนงานหรือไม่ อย่างไร และ เพราะเหตุใด

2.2 หน่วยปฏิบัติงานต่างๆ ได้ดำเนินการตามมาตรฐานงาน (Standard performance and procedures) หรือไม่ อย่างไร

2.3 มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด จุดเด่นที่ยังด้อยประสิทธิภาพ และ เพราะเหตุใดจึงขาดประสิทธิภาพ

2.4 ควรปรับปรุงกลยุทธ์ เป้าหมาย และมาตรฐานการปฏิบัติงาน เพื่อยกระดับคุณภาพ การให้บริการหรือปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรและประสิทธิผลการดำเนินงานให้สูงขึ้นได้อย่างไร

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อประเมินผลการดำเนินงานด้านกองทุนเงินทดแทนของสำนักงานประกันสังคม ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งกองทุนเงินทดแทนถึงปัจจุบัน

3.2 เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร

3.3 เพื่อวิเคราะห์แนวทางการการดำเนินงานด้านกองทุนเงินทดแทนตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน อย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาและบริหารงานของกองทุนเงินทดแทนให้เป็นกองทุนที่มีคุณภาพ หรือมีความเป็นเลิศในการให้บริการลูกจ้าง

4. ระยะเวลาดำเนินโครงการ

ระยะเวลาดำเนินงาน 12 เดือน

5. ขอบเขตการดำเนินงาน

ประเมินผลการดำเนินงานและการให้บริการด้านกองทุนเงินทดแทน ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งกองทุนเงินทดแทนจนถึงปัจจุบันในด้านต่างๆ โดยแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

5.1 การตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานระดับองค์กรโดยรวม

5.1.1 การประเมินระดับการบรรลุเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ขององค์กร โดยเปรียบเทียบผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริงกับเป้าหมายรวมขององค์กรที่กำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์ในด้านต่างๆ ดังนี้

- 1) ทิศทางขององค์กรตามแผนกลยุทธ์
  - 2) สถานภาพ (ศักยภาพ พลวัต และภัยคุกคาม) ขององค์กรตามแผนกลยุทธ์
  - 3) เป้าหมายอื่นๆ ที่กำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์ขององค์กร
    - 5.1.2 การประเมินระดับการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการ
    - 5.1.3 การประเมินประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรขององค์กร
- 5.2 การตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานเฉพาะด้าน
- 5.2.1 ประสิทธิภาพและคุณภาพด้านการให้บริการ/การส่งมอบบริการ
    - 1) คุณภาพการบริการ
    - 2) ต้นทุนการดำเนินการ
  - 5.2.2 ประสิทธิภาพและคุณภาพด้านการผลิตหรือการจัดบริการ
    - 1) คุณภาพผลผลิต
    - 2) ต้นทุนการบริการ
  - 5.2.3 ประสิทธิภาพและคุณภาพด้านการวิจัยและพัฒนา
    - 1) คุณภาพผลการวิจัย
    - 2) ต้นทุนการวิจัย
    - 3) การใช้ประโยชน์/ความคุ้มทุนของผลการวิจัย
  - 5.2.4 ประสิทธิภาพและคุณภาพด้านการบริหารจัดการ
    - 1) คุณภาพของการบริหารจัดการ
    - 2) ต้นทุนการบริหารจัดการ
  - 5.2.5 ประสิทธิภาพและคุณภาพด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์
    - 1) คุณภาพของทรัพยากรมนุษย์
    - 2) ผลิตภาพ (Productivity) ของบุคคล
    - 3) ต้นทุนด้านบุคลากร
  - 5.2.6 ประสิทธิภาพและคุณภาพด้านการบริหารการเงินการคลัง
    - 1) คุณภาพของการบริหารการเงินการคลัง
    - 2) ความเสี่ยง ความมั่นคงทางการเงิน
    - 3) ความคล่องตัวทางการเงิน
    - 4) ต้นทุนเงินทุนหมุนเวียน และเงินลงทุน
  - 5.2.7 ประสิทธิภาพและคุณภาพด้านการพัฒนาองค์กร

6. ระเบียบวิธีวิจัย

ให้ผู้ขอรับทุนนำเสนอระเบียบวิธีการศึกษาวิจัยที่สามารถตอบคำถามวิจัยตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ อย่างชัดเจนและมีความน่าเชื่อถือ

7. ขั้นตอนการดำเนินงาน

6.1 เตรียมการเบื้องต้น (กำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตการประเมิน กำหนดแผนปฏิบัติการ กำหนดทีมงานประเมินผล)

- 6.2 ศึกษาองค์กร โดยศึกษาบททวนเป้าหมาย วัตถุประสงค์และพันธกิจของกองทุนเงินทดแทน ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ระบุประเภทข้อมูลและแหล่งข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้ในการประเมินผล
- 6.3 พัฒนาเกณฑ์การประเมิน (กำหนดตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมิน ตามข้อ 5)
- 6.4 เก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และแปลผล
- 6.5 การนำเสนอผลการประเมิน

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 7.1 ทราบผลการดำเนินงานของกองทุนเงินทดแทนในระดับองค์กรและเฉพาะด้าน
- 7.2 ได้แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนเงินทดแทนตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน ให้สามารถประยุกต์ใช้เป็นกลยุทธ์เพื่อนำไปสู่การเป็นองค์กรคุณภาพในการบริหารจัดการและการให้บริการ

9. นิยามศัพท์

- 8.1 กองทุนเงินทดแทน หมายถึง กองทุนที่ให้ความคุ้มครองลูกจ้างที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ทุพพลภาพ และตาย เนื่องจากการทำงานหรือป้องกันรักษาประโยชน์ให้แก่นายจ้างหรือตามคำสั่งของนายจ้าง
- 8.2 ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถในบริหารจัดการภารกิจขององค์กรให้บรรลุผลสำเร็จ โดยมีความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ เป็นไปตามกำหนดเวลาและมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 8.3 ประสิทธิผล หมายถึง ผลสำเร็จของงานที่เป็นไปตามความมุ่งหวัง (Purpose) ที่กำหนดไว้ ในวัตถุประสงค์ (Objective) หรือเป้าหมาย (Goal) และเป้าหมายเฉพาะ (Target)
- 8.4 คุณภาพ หมายถึง การดำเนินการที่เป็นไปตามมาตรฐานหรือข้อกำหนดที่กำหนด สามารถสร้างความพอใจให้ลูกค้าหรือผู้รับบริการ และมีต้นทุนในการดำเนินงานที่เหมาะสม

ร่างข้อกำหนดงานวิจัย
เรื่อง
การศึกษาระบบการจัดบริการทางการแพทย์ของกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

กองทุนเงินทดแทน เกิดขึ้นตามประกาศของคณะกรรมการปฏิบัติฉบับที่ 103 ปี พ.ศ. 2515 ข้อ 2(6) เพื่อตอบสนองต่อการใช้แรงงานให้เหมาะสม และเพื่อกำหนดให้นายจ้างต้องรับผิดโดยไม่ต้องมีความผิด หรือเรียกว่า “Liability without Fault” โดยให้นายจ้างเป็นผู้จ่ายเงินสมบทแต่ฝ่ายเดียวให้กองทุนเงินทดแทน เพื่อเป็นหลักประกันแก่ลูกจ้างว่า จะต้องได้รับเงินทดแทน เมื่อประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยหรือถึงแก่ความตาย เนื่องจากการทำงาน โดยมีหน่วยงานที่ปฏิบัติภารกิจ ตามประกาศของคณะกรรมการปฏิบัติฉบับที่ 103 ปี พ.ศ. 2515 ข้อ 3 คือสำนักงานกองทุนเงินทดแทน เริ่มต้นสังกัดกรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย เพื่อทำหน้าที่จ่ายเงินทดแทนแก่ลูกจ้างแทนนายจ้าง เงินทดแทน ประกอบด้วย ค่ารักษาพยาบาลตามความเหมาะสม ค่าทดแทนรายเดือนกรณีไม่สามารถทำงานได้ เพื่อเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวในขณะที่ขาดรายได้ประจำ กรณีสูญเสียอวัยวะ ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพในการทำงาน กรณีทุพพลภาพ กรณีถึงแก่ความตายและค่าบำเพ็ญ กองทุนเงินทดแทน เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 ให้ความคุ้มครองสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง 20 คนขึ้นไป เฉพาะกรุงเทพมหานคร ต่อมาได้เริ่มขยายงานออกไปยังส่วนภูมิภาคจนถึงปี พ.ศ. 2531 ได้ขยายความคุ้มครองครอบคลุมจังหวัดทั่วประเทศ

ในปี พ.ศ. 2533 ได้มีการตราพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะกรรมการปฏิบัติ ฉบับที่ 103 ลงวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2515 (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2533 บัญญัติให้อนุกองthonเงินทดแทนและบรรดาอำนาจหน้าที่ ของกรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทยและของเจ้าหน้าที่กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทยเฉพาะในส่วน ที่เกี่ยวกับสำนักงานกองทุนเงินทดแทนและงานกองทุนเงินทดแทนในสำนักงานแรงงานจังหวัดไปเป็นของ สำนักงานประกันสังคม กระทรวงมหาดไทยหรือของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานประกันสังคม กระทรวงมหาดไทย ต่อมาในวันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2533 เมื่อมีการจัดตั้งสำนักงานประกันสังคม ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 จึงมีการโอนย้ายกองทุนเงินทดแทนให้มาสังกัดกับสำนักงานประกันสังคม ในปี พ.ศ. 2537 มีการปรับปรุงกฎหมายของเงินทดแทนใหม่ จึงยกเลิกประกาศของคณะกรรมการปฏิบัติฉบับที่ 103 ปี พ.ศ. 2515 และประกาศใช้พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 แทน เพื่อให้ลูกจ้างได้รับความคุ้มครองให้มากที่สุด ในวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2545 จึงมีการขยายความคุ้มครองลูกจ้างของสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป จนถึงในปี พ.ศ. 2554 มีลูกจ้างและสถานประกอบการในระบบกองทุนเงินทดแทน รวม 8,222,960 คน และ 338,270 แห่ง ตามลำดับ

สำนักงานประกันสังคม เป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน มีภารกิจในการดำเนินการ ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2537 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 แนวคิดของระบบประกันสังคม เป็นการหลักประกันชีวิตแก่ประชาชนตั้งแต่เกิดจนตาย หลักการของประกันสังคม มีคุณลักษณะ เป็นระบบของการเฉลี่ยทุกชีวิต-เฉลี่ยสุขชีวันและกันระหว่างมวลมนษชาติ ซึ่งจะใช้สิทธิประโยชน์ เฉพาะกับบุคคลที่ส่งเงินสมบท ซึ่งประเทศไทย เรียกว่า “ผู้ประกันตน” เท่านั้น การเก็บเงินสมบท ซึ่งถือว่า เป็นภาษีพิเศษจะเก็บจากบุคคลที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น การออกเงินสมบทเข้ากองทุนประกันสังคม โดยมีนายจ้าง ลูกจ้าง และรัฐบาลได้เข้าร่วมออกเงินสมบทเข้ากองทุนนี้ด้วย กองทุนนี้จะจ่ายประโยชน์ทดแทน ให้แก่ผู้ส่งเงินสมบทเมื่อเกิดความเดือดร้อน เช่น เจ็บป่วย คลอดบุตร ว่างงาน ชราภาพ เป็นต้น ในประเทศไทย

กฎหมายประกันสังคมเริ่มนีการบังคับใช้เป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2533 ซึ่งเป็นวันแรกที่พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของการสร้างหลักประกันสังคมดังกล่าวได้แก่ บุคคลผู้ส่งเงินสมทบร่วมเป็นกองทุน โดยบุคคลดังกล่าวจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขอันก่อให้เกิดสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครอง หรือได้รับประโยชน์ทดแทนเมื่อมีความสูญเสียเกิดขึ้น ผู้ประกันตนจะมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในรูปแบบต่างๆ ตามที่กฎหมายประกันสังคม กำหนดไว้ ได้แก่ กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย กรณีทุพพลภาพ กรณีเสียชีวิต อันมิใช่น่องจากการทำงาน กรณีสังเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และกรณีว่างงาน

สำนักงานประกันสังคม ให้ดำเนินการรูปแบบการรับบริการทางการแพทย์ของทั้งสองกองทุนที่มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน กล่าวคือ ในส่วนของกองทุนประกันสังคม สำนักงานประกันสังคมได้ดำเนินการโดยทำสัญญา กับโรงพยาบาลต่างๆ ทั่วราชอาณาจักรทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้ ในระยะแรกของระบบประกันสังคมโรงพยาบาลคู่สัญญา จะได้รับค่ารักษาพยาบาลจากสำนักงานประกันสังคมแบบเหมาจ่าย ต่อรายหัวต่อปี ตามจำนวนลูกจ้างที่โรงพยาบาลนั้นๆ ได้ขึ้นทะเบียนไว้เป็นผู้ประกันตน เพื่อให้ผู้ประกันตนสามารถเข้ารับบริการทางการแพทย์อย่างทั่วถึง ในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยของงาน คลอดบุตร และกรณีทุพพลภาพ นอกจากนี้ยังมีการให้บริการทางการแพทย์ในกรณีอื่นๆ โดยลักษณะของการให้บริการทางการแพทย์ ที่ผู้ประกันตนจะได้รับบริการนั้นจะแตกต่างกัน ตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 รวมทั้ง ประกาศของคณะกรรมการการแพทย์ประกันสังคมในเรื่องต่างๆ ปัจจุบันระบบการจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลของประกันสังคมได้มีการปรับปรุงไปจากเดิมหลายประการ อาทิ เช่น เพิ่มค่าใช้จ่ายของโรคเรื้อรังหรือโรครายแรงต่อรายหัว และนำระบบการจ่ายค่ารักษาพยาบาลแบบกลุ่มวินิจฉัยโรคร่วมเข้ามาผสานการเบิกจ่ายด้วยเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย

ส่วนการให้ความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 เป็นระบบที่ดูแลลูกจ้างที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยที่เป็นโรคเนื่องจากการทำงาน โดยเปิดโอกาสให้ลูกจ้างที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยที่เป็นโรคเนื่องจากการทำงาน สามารถเข้ารักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลใดๆ ก็ได้ เพื่อให้เกิดกระบวนการการรักษาที่รวดเร็วและเพิ่มประสิทธิผลของการรักษาพยาบาล ทั้งนี้ การจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลของกองทุนเงินทดแทนจะเป็นระบบการจ่ายค่ารักษาพยาบาลเท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น แต่ไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ปัจจุบันหลักเกณฑ์การจ่ายค่ารักษาพยาบาลได้ดำเนินการตามกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่ารักษาพยาบาลที่ให้นายจ้างจ่าย พ.ศ. 2551 ที่มีหลักเกณฑ์การจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลเป็นระดับต่างๆ ในวงเงินไม่เกิน 45,000 บาท, 110,000 บาท, 200,000 บาท และ 300,000 บาท โดยมีเงื่อนไขของการบาดเจ็บหรือโรค และกระบวนการการรักษาทางการแพทย์ เป็นตัวกำหนดการจ่ายค่ารักษาพยาบาลโดยไม่เกินวงเงินที่กำหนด ก่อนที่จะมีการพิจารณาอนุมัติ การประสบอันตรายหรือโรคเนื่องจากการทำงาน และจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาล เจ้าหน้าที่ประกันสังคมจะมีขั้นตอนการปฏิบัติงานซึ่งเป็นปัญหาต่อการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล ดังนี้

1. ต้องมีการแจ้งการประสบอันตรายจากนายจ้างก่อนทุกครั้ง โดยนำส่งเอกสารแบบแจ้งการประสบอันตราย (กท.16) พร้อมแบบส่งตัวลูกจ้างเข้ารักษาพยาบาล (กท. 44) ภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันที่นายจ้างทราบ เพื่อยืนยันสิทธิการใช้ค่ารักษาพยาบาลจากกองทุนเงินทดแทน ซึ่งในทางปฏิบัติพบว่า นายจ้างส่งเอกสารดังกล่าวล่าช้า หรือหลีกเลี่ยงการส่งเอกสาร หรือพยายามให้ลูกจ้างไปใช้สิทธิประกันสังคมหรือให้ลูกจ้างไปใช้สิทธิการประกันสุขภาพ หรือใช้สิทธิประกันอุบัติเหตุของบริษัทเอกชนแทน

เนื่องจากการใช้สิทธิกองทุนเงินทดแทนแต่ละครั้ง อาจมีผลกระทบต่อการจ่ายเงินสมบทประจำปีของนายจ้าง ให้กับกองทุนเงินทดแทน โดยต้องจ่ายเงินสมบทตามค่าประสบการณ์เพิ่มขึ้น

2. เจ้าหน้าที่สำนักงานประกันสังคม จะต้องวินิจฉัยว่าการประสบอันตรายหรือโรคที่ลูกจ้างเกิดจากการทำงานให้นายจ้างหรือไม่ ซึ่งเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ เช่น เนื่องจากในหลายกรณี มีความจำเป็นที่ต้องมีการสอบสวน หรือการหาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้เกี่ยวข้อง หรือการขอคำปรึกษาจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง หรือแพทย์อาชีวเวชศาสตร์ เนื่องจากเจ้าหน้าที่สำนักงานประกันสังคมมีองค์ความรู้ด้านการแพทย์น้อยทำให้ต้องใช้ระยะเวลานานมาก เป็นผลให้การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลต้องใช้เวลานานกว่าปกติ

3. การจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้จ่ายเท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น แต่ไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎหมาย ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องปรึกษาหารือกับแพทย์ผู้เชี่ยวชาญหรือคณะกรรมการด้านการแพทย์ที่เกี่ยวข้อง หรือคณะกรรมการอุทธรณ์ค่ารักษาพยาบาลกรณีเกี่ยวกับการแพทย์หรือกรณีทั่วไป ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนของระบบราชการ นอกจากนี้ การกำหนดค่าใช้จ่ายในการรักษาโรคให้จ่ายเท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็นไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎหมาย แม้ว่าสำนักงานกองทุนเงินทดแทนจะมีการปรับปรุงวงเงินและหลักเกณฑ์ทางการแพทย์ของการบาดเจ็บหรือป่วยเนื่องจากการทำงานให้เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ก็ยังมีค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลในการรักษาลูกจ้างตามสิทธิ ที่ไม่สามารถเบิกได้หมดตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ทำให้นายจ้างหรือลูกจ้างต้องรับภาระค่าใช้จ่ายส่วนเกินที่เบิกไม่ได้ อนึ่งลูกจ้างที่ได้รับการชี้แนะว่าเป็นผู้ป่วยใช้สิทธิกองทุนเงินทดแทน เมื่อใช้วงเงินสูงสุดไม่เกินวงเงินที่กำหนดในกฎหมายแล้ว จะไม่สามารถโอนสิทธิไปรักษาต่อเนื่องของกองทุนประกันสังคม หรือกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้ ทั้งๆ ที่ลูกจ้างที่ประสบอันตรายหรือเป็นโรคเนื่องจากการทำงาน ก็เป็นผู้ที่ต้องจ่ายเงินให้กับสำนักงานประกันสังคม ในฐานะที่เป็นผู้ประกันตนของประกันสังคม

4. องค์ความรู้ทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่สำนักงานประกันสังคมเป็นบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญด้านสังคมศาสตร์มากกว่าด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ ทำให้ต้องใช้ระยะเวลาในการพิจารณาเอกสารทางการแพทย์ นอกจากนี้กระบวนการการบรินิจฉัยโรคเนื่องจากการทำงานหรือกลุ่มโรคเรื้อรัง จากการทำงานเป็นปัญหาของผู้เกี่ยวข้องต่างๆ อาทิเช่น 医師 ให้การรักษาลูกจ้างมีความเห็นต่างกับที่ปรึกษาทางการแพทย์ของสำนักงานกองทุนเงินทดแทน โดยเฉพาะการบรินิจฉัยโรคเนื่องจากการทำงานการบาดเจ็บของกรณีกลุ่มกล้ามเนื้อกระดูก ไขข้อ และที่ให้คำปรึกษาผ่านคณะกรรมการการแพทย์ หรือคณะกรรมการต่างๆ ที่ให้คำปรึกษากับเจ้าหน้าที่กองทุนเงินทดแทน ส่วนการบรินิจฉัยโรคเรื้อรัง ที่เกิดจากการทำงาน อาจจะต้องมีการสอบสวนหาข้อมูลเพิ่มเติม การตรวจพิเศษทางห้องปฏิบัติการ การปรึกษาแพทย์ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง หรือการหาข้อมูลทางระบบวิทยา หรือหาข้อมูลด้านเวชศาสตร์โดยอ้างอิงหลักฐานมาใช้สนับสนุนการบรินิจฉัยโรคของลูกจ้าง ซึ่งจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ ผลเสียที่เกิดขึ้นคือ การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลต้องล่าช้าไปด้วย

5. มูลค่าของการรักษาพยาบาลของลูกจ้างในระบบกองทุนเงินทดแทนต่อปี ไม่เกินหนึ่งพันล้านบาทต่อปี เมื่อเทียบกับมูลค่าการรักษาพยาบาลของลูกจ้างในระบบประกันสังคมต่อปี มีความแตกต่างกันไม่น้อยกว่า 20 เท่า ทำให้โรงพยาบาลเอกชนหรือแม้แต่โรงพยาบาลภาครัฐบาลหลายแห่งให้ความสำคัญกับสิทธิประโยชน์ของกองทุนเงินทดแทนน้อยมาก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบเงินสมบท : เงินทดแทน (แยกประเภท) กองทุนเงินทดแทน ปี พ.ศ. 2549 – 2554

ปี	เงินสมบท (ล้านบาท)	เงินทดแทน (ล้านบาท)			รวม	เงินทดแทนต่อ เงินสมบท (%)	
		ค่าทดแทน	ค่ารักษาพยาบาล	ค่าทำศพ			
2549	2,769.60	946.00	7,919.89	14.84	3.50	1684.23	60.81
2550	2870.54	922.60	7,935.58	14.68	4.04	1734.90	60.44
2551	2875.29	907.70	7,938.86	12.50	4.29	1688.35	58.72
2552	2976.39	842.49	7,990.02	12.59	5.09	1569.19	52.72
2553	2927.03	817.04	7,895.56	13.46	2.57	1592.63	54.41
2554	2969.20	847.82	7,553.30	13.33	2.12	1616.57	54.44

ที่มา : กองวิจัยและพัฒนา, สำนักงานประกันสังคม 2555.

เนื่องจากนายจ้างเป็นผู้จ่ายเงินสมบทให้กับกองทุนเงินทดแทนเพียงฝ่ายเดียว และเพื่อมิให้เป็นภาระกับนายจ้างที่จะต้องสำรองจ่ายค่ารักษาพยาบาล และเพื่อให้ลูกจ้างได้รับการรักษาพยาบาลทันท่วงที ที่ปลอดภัยและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ตามหลักการของการรับบริการทางการแพทย์ของทั้งสองกองทุน ซึ่งต่างก็มีเป้าหมายเดียวกัน ที่ประสงค์ให้ลูกจ้าง/ผู้ประกันตนซึ่งส่วนใหญ่เป็นคนกลุ่มเดียวกัน สามารถเข้ารับบริการทางการแพทย์ได้โดยสะดวก และมีผลลัมฤทธิ์ของการรักษาพยาบาลสูง แต่เมื่อไปรับบริการจากสถานพยาบาลจริง กลับพบว่าลูกจ้างจะต้องถูกแบ่งแยกการใช้สิทธิ์ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายทั้งสองฉบับ แล้วแต่กรณี จึงสมควรให้มีการศึกษาและหาแนวทาง เพื่อช่วยให้ลูกจ้างสามารถใช้สิทธิ์ประโยชน์ การรับบริการทางการแพทย์จากกองทุนใดกองทุนหนึ่งหรือทั้งสองกองทุน รวมทั้งแก้ไขปัญหาข้อตอนการรับบริการ มาตรฐานในการให้บริการของโรงพยาบาล ลดข้อตอนในการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ของการอนุมัติ ตลอดจนหาแนวทางแก้ไข ในการลดผลกระทบที่นายจ้างหรือลูกจ้าง ที่ต้องรับภาระค่ารักษาพยาบาล ส่วนที่ไม่สามารถเบิกจากกองทุนเงินทดแทน จึงควรศึกษาผลกระทบของระบบการให้บริการทางการแพทย์ของ กองทุนเงินทดแทน กองทุนประกันสังคม และหาแนวทางที่สามารถให้สิทธิ์ประโยชน์มากที่สุด ด้านการรักษาพยาบาล ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลกับลูกจ้างที่ประสบอันตรายหรือเป็นโรคเนื่องจากการทำงาน

2. คำถามการวิจัย

2.1 ปัญหาและอุปสรรค ในการเข้าถึงบริการและการรับบริการทางการแพทย์ของกองทุนเงินทดแทนประกอบด้วยอะไรบ้าง

2.2 การให้บริการทางการแพทย์ของกองทุนเงินทดแทนที่ดำเนินการอยู่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลระดับใด มีจุดแข็ง จุดอ่อน (SWOT Analysis) อะไรบ้าง

2.3 รูปแบบการบริหารจัดการระบบบริการทางการแพทย์ของกองทุนเงินทดแทนที่เหมาะสม ควรเป็นอย่างไร จะเชื่อมโยงสิทธิ์ในแต่ละกองทุนได้อย่างไร

2.4 รูปแบบการให้บริการด้านการแพทย์ที่เหมาะสมสมควร มีรูปแบบใด โดยที่ระบบสามารถรองรับลูกจ้าง เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของลูกจ้างที่ต้องรับผิดชอบค่ารักษาพยาบาลในส่วนที่เกินสิทธิ

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อวิเคราะห์ การรับบริการทางการแพทย์ของกองทุนเงินทดแทน (SWOT) จากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

3.2 เพื่อเปรียบเทียบระบบการจัดบริการทางการแพทย์ของกองทุนเงินทดแทนของต่างประเทศ หรือระบบประกันสุขภาพของภาคเอกชนหรือภาครัฐ

3.3 เพื่อเสนอรูปแบบการให้บริการทางการแพทย์ที่เป็นธรรมตามมาตรฐานด้านวิชาชีพ และจรรยาบรรณแพทย์กับลูกจ้าง และระบบการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลของกองทุนเงินทดแทนที่เหมาะสม โดยลูกจ้างไม่ต้องแจ้งสิทธิการรักษาพยาบาล (กองทุนเงินทดแทนควรเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลแบบเหมาจ่าย เช่นเดียวกับกองทุนประกันสังคมและจ่ายเพิ่มเท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็นทางการแพทย์ หรือเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลเท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็นทางการแพทย์แบบไม่มีpedanแต่มีระบบตรวจสอบที่ชัดเจน)

3.4 เพื่อเสนอหลักเกณฑ์หรือมาตรฐานของการบริหารจัดการระบบบริการทางการแพทย์ของกองทุนเงินทดแทนเพื่อให้ประโยชน์สูงสุดแก่ลูกจ้างหรือผู้ประกันตนในการเข้ารับบริการ

4. ระยะเวลาดำเนินโครงการ

ระยะเวลาของการดำเนินงาน 6 เดือน

5. ขอบเขตการศึกษา

5.1 ศึกษาระบบการให้บริการทางการแพทย์ของ กองทุนเงินทดแทน กองทุนประกันสังคม และเสนอรูปแบบการให้บริการการรักษาพยาบาล ที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

5.2 ศึกษาการจัดการของการบริการทางการแพทย์ทั้ง 2 กองทุน ของสำนักงานประกันสังคม

6. ระเบียบวิธีวิจัย

ให้ผู้ขอรับทุนนำเสนอระเบียบวิธีการศึกษาวิจัยที่สามารถตอบคำถามวิจัยตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ อย่างชัดเจนและมีความน่าเชื่อถือ

7. ขั้นตอนการดำเนินงาน

7.1 แต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่าง ๆ เพื่อให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการผู้วิจัย

7.2 ให้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยด้วยเครื่องมือ ดังนี้

7.2.1 สัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารของสำนักงานประกันสังคม ผู้เชี่ยวชาญระบบการให้บริการการรักษาพยาบาล ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐศาสตร์สาธารณสุข(คลินิก)และผู้เชี่ยวชาญด้านคณิตศาสตร์ประกันภัย

7.2.2 การจัดสนทนากลุ่มผู้แทนข้าราชการ ที่รับผิดชอบงานบริการทางการแพทย์ ด้านกองทุนเงินทดแทน และกองทุนประกันสังคม เพื่อขอความเห็นและข้อเสนอแนะด้านการบริหารจัดการ

7.2.3 สัมภาษณ์เชิงลึก ผู้แทนนายจ้างและผู้แทนลูกจ้าง สถานพยาบาลในความตกลงกับ กองทุนเงินทดแทน และแพทย์ที่เกี่ยวข้อง

7.2.4 เครื่องมือวิจัยอื่น ๆ ที่ผู้วิจัยเห็นสมควร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ

7.3 เสนอแนวรูปแบบการจัดบริการทางการแพทย์ที่เป็นไปได้ของทั้ง 2 กองทุนหรือเฉพาะ กองทุนเงินทดแทน ของสำนักงานประกันสังคม

7.4 การจัดประชุมชี้แจงรายงานผลการศึกษา เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนนายจ้าง ผู้แทนลูกจ้าง แพทย์ผู้รักษา และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง

7.5 การสรุปรายงานผลการศึกษา

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 เพื่อพัฒนาระบบการให้บริการทางการแพทย์ของกองทุนเงินทดแทนที่เป็นธรรมกับลูกจ้างและนายจ้าง

8.2 สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ประกันตนหรือลูกจ้าง

9. นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

9.1 การให้บริการทางการแพทย์ของกองทุนเงินทดแทน หมายถึง การจัดให้ลูกจ้างได้รับการรักษาพยาบาลทันทีตามความเหมาะสมแก่อันตรายหรือความเจ็บป่วยนั้น โดยได้รับค่ารักษาพยาบาลและค่าพื้นฟูสมรรถภาพในการทำงาน เมื่อลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ดังนี้

1) ค่ารักษาพยาบาล ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการตรวจ การรักษา การพยาบาล และค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็น เพื่อให้ผลของการประสบอันตรายหรือการเจ็บป่วยบรรเทาหรือหมดสิ้นไป และหมายความรวมถึงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์ เครื่องใช้หรือวัสดุที่ใช้แทนหรือทำหน้าที่แทนหรือซ่อมแซมที่ประสบอันตรายด้วย

2) ค่าพื้นฟูสมรรถภาพในการทำงาน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นเกี่ยวกับการพื้นฟูสมรรถภาพในการทำงาน โดยการจัดให้ลูกจ้างซึ่งประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยและสูญเสียสมรรถภาพในการทำงานได้รับการพื้นฟูสมรรถภาพของร่างกายหรือจิตใจ หรือการพื้นฟูอาชีพ เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพที่เหมาะสมตามสภาพของร่างกาย

9.2 การให้บริการทางการแพทย์ของกองทุนประกันสังคม หมายถึง การจัดบริการทางการแพทย์ให้แก่ผู้ประกันตนเมื่อจ่ายเงินสมบทเข้ากองทุนประกันสังคมมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 เดือนภายในระยะเวลาไม่เกิน 15 เดือนก่อนวันรับบริการทางการแพทย์ในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงานโดยบริการทางการแพทย์ที่จะได้รับ ได้แก่

- 1) การตรวจวินิจฉัยโรคและการบำบัดทางการแพทย์จนสิ้นสุดการรักษา
- 2) บริการการกินอยู่และการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลสำหรับคนไข้ใน
- 3) 耶และเวชภัณฑ์ที่มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่ามาตรฐานบัญชียาหลักแห่งชาติ
- 4) การจัดส่งต่อเพื่อการรักษาระหว่างสถานพยาบาล
- 5) การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค โดยมีการให้สุขศึกษาและภูมิคุ้มกันโรค ตามโครงการแห่งชาติ

9.3 สิทธิ หมายถึง อำนาจอันชอบธรรม ประโยชน์ ซึ่งลูกจ้างหรือผู้ประกันตนพึงมีพึงได้โดยได้รับรองและคุ้มครองตามกฎหมายประกันสังคมและกฎหมายเงินทดแทน

9.4 มาตรฐานด้านวิชาชีพและจรรยาบรรณแพทย์ หมายถึง วิธีปฏิบัติบนพื้นฐานตามหลักการและจริยธรรมว่าแพทย์ ควรปฏิบัติต่อคนไข้อย่างไรซึ่งจะถูกต้องและเหมาะสม เพื่อให้ผู้ป่วยได้ประโยชน์สูงสุดจากการดูแลรักษาทางการแพทย์และการพยาบาล

	สำนักงานประกันสังคม ข้อเสนอโครงการวิจัยและพัฒนา	สำหรับเจ้าหน้าที่ รหัสโครงการ ..... วันที่รับ ..... ผู้รับ .....
<u>ชื่อโครงการ</u>		
<u>ชื่อภาษาอังกฤษ</u>		

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลผู้รับทำงานวิจัย

1.1 หน่วยงานของผู้รับทำงานวิจัย

1.1.1 ชื่อหน่วยงานของผู้รับทำงานวิจัย.....

- สถาบันการศึกษา   มูลนิธิหรือสถาบันอื่น   หจก. บจก. ห้างหุ้นส่วนสามัญ
 บุคคลธรรมดา

1.1.2 ที่อยู่ เลขที่ ..... ถนน ..... แขวง/ตำบล .....
 เขต/อำเภอ ..... จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ .....

1.1.3 ชื่อผู้ติดต่อ ..... ตำแหน่ง .....
 ที่อยู่ เลขที่ ..... ถนน ..... แขวง/ตำบล .....

เขต/อำเภอ ..... จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ .....
 โทรศัพท์ ..... โทรสาร ..... E-mail .....

1.1.4 ชื่อผู้มีอำนาจลงนามในสัญญา .....

(ผู้บริหารสูงสุดของสถาบัน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำการแทน ซึ่งมีตำแหน่งสูงกว่าหัวหน้า
 คณะทำงานวิจัย)

ตำแหน่ง ..... เลขประจำตัวประชาชน .....

ที่อยู่ เลขที่ ..... ถนน ..... แขวง/ตำบล .....

เขต/อำเภอ ..... จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ .....

โทรศัพท์ ..... โทรสาร ..... E-mail .....

1.1.5 รายนามคณะทำงานวิจัย

1. หัวหน้าคณะทำงานวิจัย ..... ตำแหน่ง .....

เลขประจำตัวประชาชน .....

ที่อยู่ เลขที่ ..... ถนน ..... แขวง/ตำบล .....

เขต/อำเภอ ..... จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ .....

โทรศัพท์ ..... โทรสาร ..... E-mail .....

2. ชื่อ..... ตำแหน่ง .....
- เลขประจำตัวประชาชน.....
ที่อยู่ เลขที่ ..... ถนน ..... แขวง/ตำบล .....
เขต/อำเภอ ..... จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ .....
โทรศัพท์ ..... โทรสาร ..... E-mail .....
3. ชื่อ..... ตำแหน่ง .....
- เลขประจำตัวประชาชน.....
ที่อยู่ เลขที่ ..... ถนน ..... แขวง/ตำบล .....
เขต/อำเภอ ..... จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ .....
โทรศัพท์ ..... โทรสาร ..... E-mail .....
4. ชื่อ..... ตำแหน่ง .....
- เลขประจำตัวประชาชน.....
ที่อยู่ เลขที่ ..... ถนน ..... แขวง/ตำบล .....
เขต/อำเภอ ..... จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ .....
โทรศัพท์ ..... โทรสาร ..... E-mail .....
5. ชื่อ..... ตำแหน่ง .....
- เลขประจำตัวประชาชน.....
ที่อยู่ เลขที่ ..... ถนน ..... แขวง/ตำบล .....
เขต/อำเภอ ..... จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ .....
โทรศัพท์ ..... โทรสาร ..... E-mail .....
6. ชื่อ..... ตำแหน่ง .....
- เลขประจำตัวประชาชน.....
ที่อยู่ เลขที่ ..... ถนน ..... แขวง/ตำบล .....
เขต/อำเภอ ..... จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ .....
โทรศัพท์ ..... โทรสาร ..... E-mail .....

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลข้อเสนอโครงการวิจัย

2.1 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

- 1.....
- 2.....
- 3.....

2.2 เป้าหมายของโครงการวิจัย

- 1.....
- 2.....
- 3.....

2.3 ที่มาของปัญหา / สถานภาพปัจจุบันและความสำคัญของสิ่งที่เป็นประเด็นปัญหา

.....
.....
.....

2.4 การสำรวจหรือทบทวนเอกสาร (Literature Review) ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาที่ทำการวิจัย

.....
.....
.....

2.5 รายการเอกสารอ้างอิง ที่ใช้ในการสำรวจเอกสารเพื่อการวิจัย

.....
.....
.....

2.6 แนวทางการดำเนินการวิจัย

2.6.1 สมมติฐาน / ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย (Hypothesis and / or Theory)

.....
.....
.....

2.6.2 แนวความคิดที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย (Research Concept)

.....
.....
.....

2.6.3 ขอบเขตในการดำเนินการวิจัย (Scope of Research Work)

.....
.....
.....

2.6.4 วิธีการดำเนินการวิจัย (Research Methodology)

.....
.....
.....

2.7 ผลการวิจัย (Output) และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....

2.8 สถานที่ดำเนินการวิจัยและพัฒนา

.....
.....
.....

2.9 แผนการดำเนินการโครงการวิจัยและแผนการใช้งบประมาณโครงการวิจัย

(โปรดเสนอรายละเอียดลงในไฟล์ EXCEL : ตารางแสดงขั้นตอนแผนการดำเนินการโครงการวิจัย และ แผนการใช้ งบประมาณโครงการวิจัย)

ระยะเวลาดำเนินการโครงการวิจัย ..... ปี ..... เดือน

2.10 รายละเอียดเนื้อหาของรายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัยสำหรับการตรวจรับผลงานรายงานวุฒิ

(โปรดระบุเนื้อหาโดยละเอียดและชัดเจนเฉพาะรายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัยในแต่ละงวด ที่ผู้รับทุนจะใช้ เป็นเกณฑ์ส่งมอบผลงาน และสำนักงานประกันสังคม โดยผู้อ่านวิเคราะห์โครงการฯ ใช้ในการตรวจรับงานและ อนุมัติการเบิกจ่ายเงินทุนวิจัยงวดต่อไป)

งวดที่ 1 ผู้วิจัยต้องส่งรายงานความก้าวหน้าตามขั้นตอนการศึกษาเบื้องต้น (Inception report)

งวดที่ 2 ผู้วิจัยต้องส่งรายงานความก้าวหน้าตามขั้นตอนการศึกษา (Interim report)

งวดที่ 3 ผู้วิจัยต้องส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ (Draft final report)

งวดที่ 4 ผู้วิจัยต้องส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ (Final report)

2.11 ค่าใช้จ่ายของโครงการวิจัย

2.11.1 ค่าตอบแทน นักวิจัย ผู้ช่วยนักวิจัย

(แบบประวัติ ประสบการณ์เฉพาะนักวิจัยรายบุคคลเป็นเอกสารแนบท้าย)

ชื่อ - นามสกุล ⁽¹⁾	ที่หน้าที่ ⁽²⁾	ขั้นตอนที่ร่วม ทำการวิจัย ⁽³⁾	ระยะเวลา ดำเนินการจริง (เดือน)	ค่าตอบแทน	
				อัตราตอบแทน ต่อเดือน (บาท)	จำนวนเงิน ⁽⁴⁾ (บาท)
รวม					

หมายเหตุ : (1) ระบุรายชื่อ นักวิจัย ผู้ช่วยนักวิจัย โดย สำนักงานประกันสังคม ขอสงวนสิทธิ์พิจารณาให้ค่าตอบแทน แก่ผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในขั้นตอนทางเทคนิคของการวิจัย ตามความจำเป็นและความ เหมาะสม

- (2) ระบุความเชี่ยวชาญของนักวิจัย เช่น นักวิจัยด้านการบริหารจัดการ นักวิจัยด้านอาชีวอนามัย เป็นต้น
- (3) ขั้นตอนที่เข้าร่วมทำการวิจัย ให้ระบุตัวเลขของขั้นตอนงานที่ได้วางแผนไว้ในตารางแสดง ขั้นตอนแผนการดำเนินการ โครงการวิจัย
- (4) จำนวนเงิน (บาท) = ผลรวมของระยะเวลาดำเนินการจริง (เดือน) x อัตราตอบแทนต่อเดือน (บาท)

2.11.2 ค่าที่ปรึกษาโครงการวิจัย (ผู้ทรงคุณวุฒิ)

ชื่อ - นามสกุล	ความเชี่ยวชาญเฉพาะ ทาง	จำนวนครั้ง ⁽¹⁾ ของการ ประชุม	อัตราตอบแทน ต่อครั้ง ⁽¹⁾ (บาท)	จำนวนเงิน ⁽²⁾ (บาท)
รวม				

หมายเหตุ : (1) อัตราตอบแทนไม่เกิน 4,000 บาท ต่อวัน

2.11.3 ค่าใช้บริการห้องปฏิบัติการทดสอบ

รายการทดสอบ	ราคาต่อหน่วย (บาท)	จำนวน (หน่วย)	จำนวนเงิน (บาท)
รวม			

2.11.4 ค่าวัสดุคิดการวิจัย

รายการวัสดุคิด	ราคาต่อหน่วย (บาท)	จำนวน (หน่วย)	จำนวนเงิน (บาท)
รวม			

2.11.5 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางระหว่างปฏิบัติงานในโครงการวิจัย

รายการค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	อัตราค่าใช้จ่าย (บาท) ต่อคน / ต่อวัน / ต่อครั้ง	จำนวนรวม			จำนวนเงิน (บาท)
		คน	ครั้ง	คน - วัน	
ค่าเช่าที่พัก					
ค่าเดินทางระหว่าง					
ค่าเดินทางระหว่าง					
รวม					

หมายเหตุ: ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลัง

2.11.6 ค่าจ้างเหมา

รายการจ้างเหมา	ราคาต่อหน่วย (บาท)	จำนวน (หน่วย)	จำนวนเงิน (บาท)
รวม			

เอกสารประกอบเพิ่มเติม

1. ประวัติคณะทำงานวิจัย

- 1.1 ประวัติของคณะทำงานวิจัย
- 1.2 ประสบการณ์ ประวัติการดำเนินการวิจัย และผลงานวิจัยที่ได้เด่นของผู้ร่วมการวิจัย
- 1.3 ประวัติโครงการวิจัยทุกโครงการที่คณะทำงานวิจัยเคยได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนวิจัยต่างๆ (ถ้ามีให้ระบุหมายเลขอรหัสพหุติดต่อของแหล่งทุนวิจัยทุกแห่ง) โดยเฉพาะโครงการวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องรองรับสนับสนุนโครงการวิจัยที่เสนอขอรับทุนการวิจัยในครั้งนี้

2.11.7 ค่าจัดทำรายงาน

รายละเอียด	จำนวนเงิน (บาท)
ค่าจัดทำรายงาน จำนวน ..... ครั้งๆละ ..... บาท รวมเป็นเงิน	
รวม	

2.11.8 ค่าบำรุงสถาบัน

รายละเอียด	จำนวนเงิน (บาท)
ไม่เกินร้อยละ 10 โดยคิดจากยอดรวมของรายการที่ 2.11.1 ถึง 2.11.7 ไม่รวมรายการที่ 2.11.3 (..... X 0.10)	

รวมค่าใช้จ่ายของโครงการวิจัย (บาท)

- 2.11.1 ค่าตอบแทน นักวิจัย ผู้ช่วยนักวิจัย .....
.....
- 2.11.2 ค่าที่ปรึกษาโครงการวิจัย .....
.....
- 2.11.3 ค่าใช้บริการห้องปฏิบัติการทดสอบ .....
.....
- 2.11.4 ค่าวัสดุค่าวิจัย .....
.....
- 2.11.5 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางระหว่างปฏิบัติงานในโครงการวิจัย .....
.....
- 2.11.6 ค่าจ้างเหมา .....
.....
- 2.11.7 ค่าจัดทำรายงาน .....
.....
- 2.11.8 ค่าบำรุงสถาบัน .....
.....

รวมค่าใช้จ่ายของโครงการวิจัย .....
.....

(ค่าใช้จ่ายเป็นตัวหนังสือ .....)

ลงชื่อ ..... (หัวหน้าคณะทำงานวิจัย)

(.....)

ตำแหน่ง .....
..... / ..... / .....